קולנוע

ישראל

ה יעם הצלחה?

נסיונות אחדים כבר נעשו בארץ, להקים מועדון סרט ראוי לשמו. כולם נידונו לכשלון, לרוב משום חוסר תמיכה מספקת או סרוב משרד האוצר לותר משהו מהמיסים העינוגים הכבד. הנסיון האחרון, בעידוד אגודת מבקרי־הקולנוע, איחוד בעלי בתי־הקולנוע ומפיצי הסרטים, נעשה בשבוע שעבר בבית־ציוני אמריקה, תל־אביב, עלול לזכות הודות לשיתופם של גורמים חשובים אלה, ביתר הצלחה מקודמיו. התכנית הראשונה, סידרה של סרטים צרפתים משובחים, היא בחירה מוצלחת ביותר.

סרטים

ארבע פסיעות בעננים

אלמלא שהיתה איטליה מנותקת מן העולם הרחב בשנת 1942 על ידי מסך של אש ואיבה, היה סרטו של אלסנדרו (כתב הברזל) בלאסטי **ארבע פסיעות ב עננים** ולא רומא עיר פראזות לרוברטו רוסליני מבשר את בשורת הניאו־ריאליזם האיטלקי, אף על פי שהניגוד בין שני הסרטים, במבט ראשון, הוא עצום.

סרטו של בלאסטי הוא קומדיה, אחת הקומדיות הנחמדות והאנושיות ביותר שהוצגו אי פעם על בד הקולנוע. זה מעשה בסוכן נוסע (ג'ינו צ'רבי) הנתקל בדרך מקרית בנערה צעירה (אדריאנה בנטי) שאהובה נטש אותה ועתה היא חוזרת הביתה, הרה וחוששת מפני אביה. היאבה הסוכן הנוסע לבוא אתה אל הבית, כדי שיחשבוהו לבעלה, יבלה שם ימים מספר עד שיעלה בידיה לרכך את מהלומת הבשורה המרה?

מה שמתרחש לאחר שהאיש נותן את הסכמתו (וגם מה שקורה לפני כן) מתואר בעדינות, הומור ופשטות נוגעת אל הלב. אף על פי שהסרט קרוי ארבע פסיעות בעננים, הריהו עומד על המוצקה שבקרקעות: המציאות האיטלקית העממית של ימינו.

אלסנדרו בלאסטי הוא אחד מבמאיה הותיקים של איטליה. האיש ששאף להיות עורך־דין, הפך, לאחר סיימו את חוק לימודיו במכללה, איש סרטים מובהק. הוא ביים יצירות מכל הסוגים: סרטי־ענק כמו פאביולה וקומדיות אינטימיות, עממיות ופשוטות, כמו ארבע פסיעות בעננים.

חותמו של בלאסטי, הבקי בכל ענפי־ההסרטה: כתיבה, עריכה, משחק, צילום, טבוע על כל אחד ואחד מסרטיו. לא כל סרטיו של הבמאי הפורה הם מעשי אמן גדול, אבל ידו ניכרת בכל אחד מ־25 הסרטים שהפיק ב־22 שנות עבודה פוריה.

כוכב מרטין קארול
„פחות משמרטלת...“

פיו נסגר לנצח

האחראי לינדסי וראסל קראוז הם זוג מחזאים שיצירותיהם היו מן המוצלחות על בימות ברודביי בשנים האחרונות, למשל: החיים בבית אבי, המחזיק בשיא אריכות הימים. המחזה שעליו מבוסס **פיו נסגר ?־נצח** נכתב על ידם, הוצג בהצלחה בניו־יורק. אסונו של הסרט הוא שהמסריטים עמדו ביראת כבוד גדולה מדי מול המחזה, חששו לסטות מן היצירה התיאטרונית. התוצאה: סרט שהוא יותר תיאטרון מצולם מאשר קולנוע; העלילה מתרחשת כמעט כולה במקום אחד, הכניסות והיציאות ועודף השיח הם בהחלט במחיים, לא בדיים.

זהו מעשה במנהל בית מגורים גדול (חאן ג'ונסון), הנתקל באחד הימים בדייר מת, מזעיק את המשטרה ועוד אנשים שונים, ביניהם אחיניתו של הנרצח, זמרת ג'אז (ג'ין אליסון) המתאהבת עד מהרה בג'ינג'ונסון. מאחר שאליסון עומדת בין מיליון דולאר שירשה מדודה, לבין יורשת שניה־בתור, אשה ממוצא סלאבי (אנג'לה לנסבורי) המנסה להפיץ בעולם שפה בינלאומית, מנסה האחרונה לרצוח אותה. ללא הצלחה, כמובן.

אידיאליסטית־ריצחת. מעניינת — ומעוררת טעם־לא־טוב — היא גישת המחברים לחסידת השפה הבינלאומית: היא אידיאליסטית ועל כן — נכונה אף לרצוח למען רעיונה, הנראה למחברים כשיא־הגיחוך (שפה בינלאומית, אומרת ג'ין אליסון, למה לי? הרי אני מדברת היטב אנגלית... אשליה: האנגלית שלה בסיסית ביותר).

למרות כל המגרעות יכל פיו נסגר לנצח להיות סרט מבדר: — המתיחות שבו לעתים מעניינת, המצבים מגוחכים, הסאטירה לפעמים מוצלחת והשיח טוב — אלמלא שני השחקנים הראשיים. לניצול מלא של החומר היה צורך בלפחות שחקנים מן הסוג והרמה של בוב הופ ובטי האטון. כוכבים כג'ונסטון ואליסון פשוט אינם מספיקים לכך.

יומן החדשות

● שארל וואנל, שמשחקו בשכר־האימה זיכה אותו בפרס המשחק המשובח בקאן, 1953, קיבל השנה, בפסטיבאל קארלובי־וארי (צ'כוסלובקיה) פרס דומה, בעד משחקו בפרשת מוריציוס.

● הבל גאנס, אחד מחשובי במאיה של צרפת בתקופת הסרט האילם ומגביאי הסינהמה־סקופ (הוא השתמש במסך כפול־שלושה, כדי להשיג תמונות קרב־רחובות מן הרגיל בסרטו נפוליון, שהופק ב־1925) יסריט, לאחר מנוחה־מאונס של שנים רבות, את מגדל נב, רומאן ידוע לאלכסנדר דימה. ישתתפו: פייר (כחל הזקן) בראסר וסילבאנה (אין־צורך להציג) פאמפאניני.

● זכויות ההסרטה של המחזה המוסיקאלי קאן־קאן, מאת המלחין קול (התת־לו בבגין) פורטר, נקנו על ידי חברת פוקס. המחיר: 750 אלף דולאר.

● במאי סרטים שעבד בישראל, ויקטור (25 שנות ביימה) וויקאס, סיים לא מכבר את סרטו הבינלאומי הראשון, המבוסס על מחזה מאת זאן (המשוגעת משאיו) דיראודו: זינפריד. הסרט צולם בגרמניה מומן על ידי חברות צרפתיות וגרמניות.

● לאחר שנים בהן העמיד את מארטין (קארולין היקרה) קארול ערומה לפני המצלמה, החליט קריסטיאן (יצורים חמודים) זאק לעשותה לאשתו החוקית. לאחר הטקס שהתקיים בגראס, דרום צרפת, אמר הבעל: „מעתה תהיה מארטין פחות מעורטלת בסרטינו.

● בעוד שבכל העתונים מופיע, בימודעות, שם סרטה של אודרי הפבורן בכתיב זה: חופשה ברומא, מתעקש הצופה המסורתי, כותב את הסרט: חופשה ברומי.

בקצרה

חופשתו של מר אילו — יצירתו של הקומיקן ז'אק טאטי, על אודות זעיר־בורגני היוצא למנוחת קיץ, ומה שמתרחש סביבו בעת הפגרה.

מלכת שבא — סרט־המונים איטלקי על אודות אהובתו של שלמה המלך.

העולם הזה ממליץ על:

ארבע פסיעות בעננים
חופשתו של מר אילו
הדרן

תשבץ 881

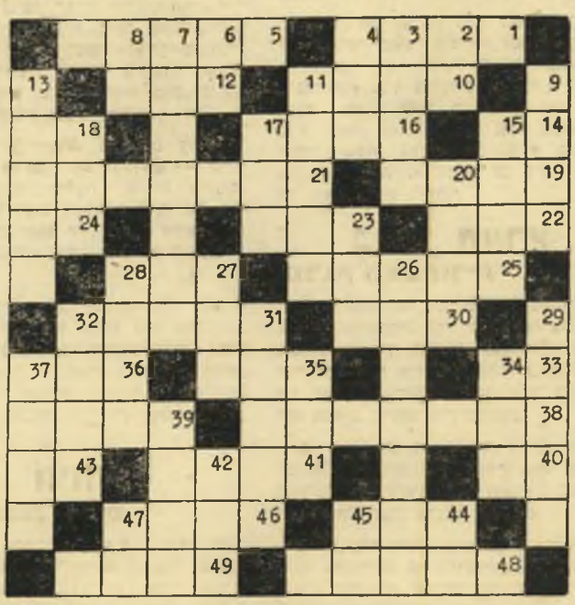

מאוזן: השנה מלאו חמישים למותו; 5. יישוב בדרום; 10. פחד; 12. אחת האפשרויות להכנת בשר; 14. הוא... כל הדרך; 16. בן כזה הוא יוסף; 18. מין; 19. אחד משגרירי ישראל; 21. מרגמה קדומה; 22. הכוהנים היו בני שבט זה; 23. המשקה בחינם; 24. אחיו של אונן; 25. שינה קלה; 27. האדם הראשון; 30. תזונה; 31. רדיו תוצרת הארץ; 33. מושב האהבה, בשירה לפחות; 35. הביע את צערו בעיניו; 36. קריקטוריסטן ישראלי; 38. האיש שגילה משהו באמבטיה; 39. הנהר של סטלינגרד; 40. נכון, הגון; 41. בעלת טור בהעולם הזה; 43. מלת פנייה, לא נימוסית במיוחד; 44. שופט תל־אביבי; 46. בת הנכדה; 48. הסברת עניין מעורפל; 49. יוצאת מן הלב.

מאונך: 2. סינגמן; 3. בין גרמניה לספרד; 4. לא מוחלט; 6. בדחן; 7. גדול אנשי מוקדון; 8. אות הנצחון; 9. ח"כ צ"כ ורופא; 11. רשות היחיד ורשות...; 13. מעבר דרך הר, למשל; 15. ההר בו מצוי קבר דויד; 17. תיאטרון למעברות; 18. בלעדיו אין קציר; 20. בירה אמריקאית; 23. מקל הדגל; 26. מושבה בשפלה; 27. חומר ניקוי; 28. מושבה בשפלה; 27. חומר ניקוי; 28. דוגמנית, בלעז; 29. אחד הנביאים. 31. שיכון; 32. כוכב; 34. מקלע; 35. ח"כ חירות; 37. אכה; 39. עיר התאלסים; 42. מפעל תמרוקים; 44. יש שחיו ממידת חרובים כזו; 45. מה שהתייר עושה; 47. קול הכלב.

פותרי תשבץ 879, שזכו בפרסי־ספרים:

אבנר אלקיים, צה"ל.
אהרן לוריא, שכונת־עם, חולון.
זיוה רוטשטיין, יוסף 45, חיפה.